

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

OPRACOWANIE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY JAWORZE

BROSZURA INFORMACYJNA

Zapraszamy mieszkańców do prac nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jaworze na lata 2017 – 2023. Zachęcamy do czynnego udziału w:

- badaniu ankietowym dotyczącym obszaru rewitalizacji oraz głównych problemów mieszkańców tego obszaru
- konsultacjach dotyczących obszaru rewitalizacji Gminy Jaworze
- warsztatach podejmujących tematykę procesu rewitalizacji
- pikniku rewitalizacji
- konsultacjach dotyczących projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jaworze na lata 2017 – 2023

Czym jest rewitalizacja?

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Rewitalizacja to złożony proces, który poprzez długotrwałe i wzajemnie powiązane działania prowadzi do ożywienia społecznego i gospodarczego obszaru zdegradowanego.

W Polsce zrealizowano już wiele projektów rewitalizacyjnych.

Często były one dopiero wstępem do rozpoczęcia właściwego procesu rewitalizacji, ponieważ brakowało:

- kompleksowości – działania koncentrowały się w jednej ze sfer (najczęściej technicznej),
- koncentracji na obszarze zdegradowanym – realizowane projekty były rozproszone w przestrzeni miasta,
- dopasowania do problemów występujących na zdegradowanym obszarze – programy „rewitalizacji 1.0” często były oparte na arbitralnie przyjętych założeniach,
- zaangażowania społeczności lokalnej i partnerów społeczno–gospodarczych w prowadzenie działań rewitalizacyjnych.

Słowniczek podstawowych pojęć dotyczących procesu rewitalizacji:

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy.

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),

- c) przestrzenno–funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),

- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

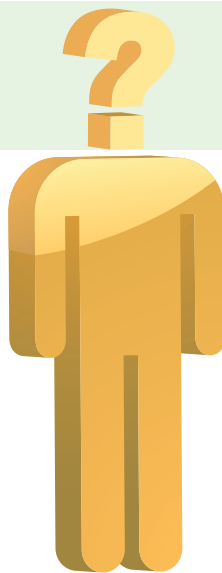
Dlatego niezbędnym jest wyznaczenie obszaru rewitalizacji przy pomocy diagnozy wskaźnikowej z zastosowaniem mierników rozwoju.

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Program rewitalizacji – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 446), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Dla kogo rewitalizacja?

Dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, dla wszystkich działających w obszarze rewitalizacji, a pośrednio dla wszystkich podmiotów w Gminie Jaworze.

Rewitalizacja ukierunkowana jest na:

- Poprawę warunków życia!
- Lepsze warunki opieki nad dziećmi i osobami starszymi!
- Lepsze szanse na rozwój!
- Lepszą i bardziej przyjazną przestrzeń publiczną!
- Lepsze warunki i ciekawsze działania dla aktywizacji mieszkańców!

Jak rozpoczynamy działania związane z rewitalizacją?

Pierwszym działaniem jest przeprowadzenie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych oraz określenie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych w Jaworzu.

Kolejnym będzie przygotowanie w odpowiedzi na wskazane zjawiska kryzysowe działań i projektów rewitalizacyjnych, które powinny zostać zrealizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jaworze na lata 2016–2023.

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno–funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Rewitalizacja

– przygotowanie programu

Projekt dotyczy opracowania kompleksowego dokumentu pod nazwą „Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Jaworze”. Program ten będzie przygotowywany w oparciu o obowiązujące ministerialne wytyczne w zakresie rewitalizacji. W ramach prac przygotowawczych poprzedzających opracowanie LPR, przystąpiono do przeglądu zasobów społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych gminy, co pozwoliło wstępnie określić występujące na jej terenie zjawiska kryzysowe. Analizie poddano w szczególności materiały Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzu, w tym m.in. coroczne oceny zasobów pomocy społecznej oraz sprawozdania z działalności ośrodka. Działania dążące do opracowania pełnej diagnozy dotyczącej wyznaczenia obszaru rewitalizacji oraz analizy dotyczących go problemów gmina planuje prowadzić w ramach własnego zespołu ds. rewitalizacji, wspartego pomocą ekspertów zewnętrznych.

W ramach prac nad LPR konieczne jest opracowanie ekspertyz i analiz, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz dotyczących go problemów.

Rewitalizacja

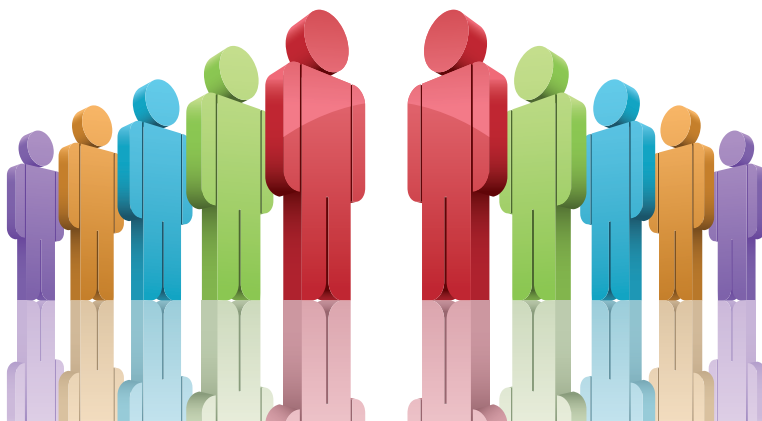
– kierunki działań

Wizja działań rewitalizacyjnych na terenie Gminy Jaworze znajduje swoje odzwierciedlenie w realizacji celu dotyczącego podniesienia społecznej, gospodarczej i przestrzennej spójności obszaru gminy. Kierunki działań rewitalizacyjnych będą stanowić odpowiedź na problemy wynikające z przeprowadzonych w ramach opracowywania LPR analiz i ekspertyz. Mając na uwadze społeczny wymiar interwencji Gmina Jaworze wpisane do LPR przedsięwzięcia planuje realizować za pośrednictwem Centrum Usług Społecznościowych.

Opracowany Lokalny Program Rewitalizacji pozwoli na prawidłowe zdefiniowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających trwały wpływ na poprawę stanu wybranego obszaru. Zapisane w dokumencie kierunki i formy działań rewitalizacyjnych będą realizowane przez Gminę Jaworze – zarówno z wykorzystaniem środków zewnętrznych, jak też w oparciu o własne środki budżetowe.

Partycypacja społeczna

Zarówno w prace związane z przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jaworze, jak też w jego wdrażanie i monitorowanie aktywnie zaangażowana będzie społeczność lokalna obszarów rewitalizowanych. Na etapie przygotowania LPR zespół ds. rewitalizacji będzie wykorzystywał różnego rodzaju metody i techniki aktywizujące lokalną społeczność do włączenia się w opracowanie LPR, w tym m.in.:

- ankiety,
- cykl warsztatów,
- piknik integracyjny.

Wypracowane dzięki powyższym metodom aktywizującym lokalną społeczność wnioski oraz pozyskane informacje będą miały istotne znaczenie w pracach nad Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Jaworze.

Mieszkańcy będą aktywnie zaangażowani nie tylko w proces opracowania LPR, ale także w działania związane z jego wdrażaniem oraz monitoringiem. Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów z udziałem lokalnej społeczności wskazuje, iż powyższe formy promocji przynoszą najlepsze efekty. Tym samym zostanie wyeliminowane zagrożenie związane z faktem, że proces rewitalizacji odbędzie się bez niezbędnego udziału społeczności lokalnej. Gmina planuje bowiem przeprowadzenie wśród interesariuszy badań ewaluacyjnych związanych z tym procesem (ankiety, warsztaty). W oparciu o odpowiednie przepisy projekt LPR dla Gminy Jaworze poddany zostanie konsultacjom społecznym.

Zawartość programu

rewitalizacji

Cechy programu

rewitalizacji

KOMPLEKSOWOŚĆ

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy tak, aby równocześnie odnieść się do aspektu społecznego oraz co najmniej jednego z pozostałych aspektów, tj.:

- gospodarczego
- przestrzennego
- technicznego
- środowiskowego

KONCENTRACJA

Działania rewitalizacyjne dotyczą najbardziej zdegradowanych obszarów w gminie, tj.: tych, gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa

KOMPLEMENTARNOŚĆ

- przestrzenna
- problemowa
- proceduralno–instytucjonalna
- międzyokresowa
- źródeł finansowania

PARTYCYPACJA

Stanowi fundament działań na każdym etapie procesu rewitalizacji: diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania i oceniania. Musi mieć realny charakter, włączając wszystkich zainteresowanych.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jaworze”
realizowany w ramach projektu pn. „Śląskie Programy Rewitalizacji – wsparcie dla gmin”.
Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności,
Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014–2020.

www.jaworze.pl